

Kalkki- tai serpentiinivaikutteisten kivilajiesiintymien havaintotiedot GTK:n aineistosta *Kallioperähavaintotiedot (br_rock_observation ja br_observation)*

Sisällys

Aineistot ja niiden teko	1
Aineistojen käyttö	1
Arvokasta tietoa Sykeen	2
Aineiston attribuutit.....	2

Aineistot ja niiden teko

Aineisto koostuu Geologian tutkimuskeskuksen (GTK) kivilajihavaintoaineistosta poimituista kalkki- ja serpentiinivaikutteisten kivilajiesiintymien havaintotiedoista:

- Kalkkivaikutteiset_kivilajiesiintymät (12 007 riviä)
- Serpentiinivaikutteiset_kivilajiesiintymät (3 365 riviä)

Osa-aineistot sisältävät GTK:n lähtöaineistosta (*br_rock_observation*, 1 068 137 kivilajihavaintotietuetta) poimitut kivilajihavainnot, joissa kahden sarakkeen kivilajinimen perusteella (ROCK_NAME ja FIELD_ROCK_NAME) on jotain kalkki- tai serpentiinipitoista kivilajia tai muuta sellaista ultraemäksistä kivilajia, johon ns. serpentiinikasvillisuuden tiedetään usein Suomessa liittyvän. Kalkkipitoisiksi on tulkittu kivilajit, joiden nimissä mainitaan dolomiitti, kalkki, kalsiitti tai karbonaatti.

Vastaavasti ns. serpentiinikallioihin mahdollisesti liittyviksi kivilajeiksi on tulkittu ne, joiden nimissä mainitaan serpentiini, serpentiini, duniitti tai vuolukivi.

Molempiin aineistoihin on liitetty tieto GTK:n lähtöaineiston havaintokohteen paljastumatyyppistä *br_observation*.

Aineistojen käyttö

Aineisto ei ole avointa, eikä sitä saa luovuttaa kolmansille osapuolille. Aineistosta voi olla hyötyä erilaisia luontoinventointeja suunniteltaessa ja toteutettaessa. Kalkkiin viittaavilla paikoilla voi esiintyä Suomessa harvinaista kalkkinvaatijalajistoa tai jopa uhanalaisia kalkkikallioiden luontotyypppejä. Vastaavasti serpentiini- tai muiden ultraemäksisten kivien havaintopisteaineisto voi johdattaa harvinaisen serpentiinilajiston ja serpentiinikallioluontotyyppien esiintymille.

On kuitenkin huomattava, että aineistossa suuri osa havaintopisteistä saattaa olla sellaisia, ettei kivilajin kalkki- tai serpentiinipitoisuus näy lainkaan paikan kallio- tai muussa kasvillisuudessa. Esimerkiksi kalkkipitoisten kivilajien hakuehtona käytetty ”karbonaatti” tuottaa aineistoon havaintopisteitä, joissa kalkkipitoisuuden näkyminen paikan kasvillisuudessa voi olla heikkoa. Näin voi olla erityisesti tapauksissa, joissa karbonaattia esiintyy kivessä vain vähäisiä määriä.

Inventointia suunnitteleva voi parantaa mielenkiintoisille kalliokohteille osumisprosenttiaan tutkimalla etukäteen kivilajinimen lisäksi myös esiintymä- ja havaintotyyppiä koskevat tiedot (ks. alla): esimerkiksi, onko kivilaji paikan pääkivilaji vai vain sulkeuma ja onko kyseessä paljastuma vai kenties tutkimusojasta paljastunut alun perin peitteinen kohde.

Viittausohje aineistoon: Kallioperähavaintotiedot + havaintokuvaukset, koko Suomi (15.6.2021) aineistoa muokattu SYKE:n toimesta © Geologian tutkimuskeskus [2021]

Arvokasta tietoa Sykeen

HUOM! Syke pyrkii kokoamaan systemaattista tietoa mainittujen kivilajien ja kasvillisuuden suhteista ja siksi on erittäin tärkeää, että mahdolliset maastoinventointien tiedot näiden havaintopisteiden alueilta päätyvät myös Sykeen. Myös negatiiviset havainnot, joissa mitään ympäristöstä poikkeavaa kasvillisuutta ei paikalta löydy, ovat arvokasta tietoa.

Inventointitietoja ottaa mielellään vastaan Tytti Kontula (etunimi.sukunimi@syke.fi), Luontoratkaisut, Syke.

Aineiston attribuuatit

GTK:n lähtöaineiston Attribuutti	Selite
Observation_id	Kallioperäpaljastumahavainnon tunnus: tällä yhdistetty kivilajitieto ja paljastumatieto
Observation_year	Havainnon vuosi
Rock_name	Kivilajinimi
Field_name	Kenttäkivilajinimi Maastossa annettu kivilajin ”työnimi”. Voi erota edellisestä.
Occurrence_type	Kivilajin esiintymistapa: • TYHJÄ / NULL • Juoni • Juoniparvi • Juoniverkko • Osue • Pääkivilaji • Sulkeuma • Välikerros
Observation_type	Havaintokohteen paljastumatyyppi: • TYHJÄ/NULL • Ei arvoa • Epävarma paljastuma • Iskuporaus • Iso paljastuma /72 • Kairareikä • Kaivos • Kalliroleikkaus • Louhimo • Louhos • Louhos, kaivos • Monttu, tutkimusojat • Oja • Paljastuma • Paljastuma (lyh. sama kuin moreenipohjanäyte /72) • Paljastumaryhmä • Pieni paljastuma /72, (myös kalliomurske hieessä) • Pohjakaivanto • Rakka • Rakka (lyhenne sama kuin soijareikä, porareikä) • Rakka+Paljastuma • Rapakallio • Tieleikkaus • Tutkimuskaivanto • Tutkimusojat
Length_meter	Osalle havaintoja on määritetty alueen koko: pituus
Width_meter	Osalle havaintoja on määritetty alueen koko: leveys
Remarks	Huomioita, jotka osin voivat olla hyödyllisiä kohteen paikantamisessa.